

‘Inspectiedruk fors verminderd’

Er is veel bereikt bij de vernieuwing van toezicht. Dat zegt Joop Blenkers, directeur-inspecteur bij de VROM-Inspectie. ‘Het gros van de goed presterende bedrijven heeft al lang geen last meer van een teveel aan inspecties.’

De VROM-Inspectie is vanaf het begin een van de trekkers van het programma Vernieuwing Toezicht geweest, vertelt Joop Blenkers. Hij is directeur-inspecteur van de VROM-Inspectie regio Zuid-West (Zeeland en Zuid-Holland). Deze inspectiedienst heeft een tweeledige taak. Blenkers licht toe: ‘Wij houden toezicht op hoe gemeenten en provincies de wetten en regelingen op het terrein van bouwen, wonen, ruimtelijke ordening en milieu uitvoeren. Ook houden wij direct toezicht op bedrijven en instellingen. Het gaat bijvoorbeeld om milieugevaarlijke stoffen, afvalstoffen, drinkwater, vuurwerk en ondergrondse buisleidingen.’

Stimulerende rol

Een grote uitdaging is de vernieuwing van het toezicht in de chemie. Per 1 januari 2011 wordt het toezicht op chemische bedrijven geïntegreerd met het toezicht op basis van het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo). Blenkers: ‘Het gaat om de vraag: hoe geef je de één-loketgedachte vorm? Het is de bedoeling dat inspecteurs van verschillende toezichthouders zoveel mogelijk samen een bedrijf bezoeken. Dit toezicht zal in de toekomst vooral systeemgericht zijn. De naleving wordt dan primair getoetst aan de hand van de werking van milieu- en kwaliteitssystemen.’

De VROM-Inspectie heeft hierbij voornamelijk een stimulerende rol, zegt Blenkers. ‘Wij houden op enkele punten rechtstreeks toezicht, zoals op de uitvoering van de Europese richtlijn REACH voor chemische stoffen. Maar andere partijen doen het meeste werk. Met name gemeenten, provincies, Arbeidsinspectie en brandweer. Wij hebben de voortrekkersrol gehad bij de voorbereiding en gestimuleerd dat alle provincies op dezelfde lijn zitten. Zij nemen nu de coördinatie van het toezicht over.’

Neutrale positie

De VROM-Inspectie staat, net als andere rijksinspecties, ook voor een andere uitdaging: het realiseren van een cultuuromslag. ‘Het klinkt oubollig maar het gaat bij de inspecteurs om de omslag van wantrouwen naar vertrouwen in het toezicht op bedrijven en instellingen’, zegt Blenkers. ‘Geen supervertrouwen, wel een meer neutrale positie dan in het verleden. Onze inspecteurs hebben deze houding inmiddels. Wij moeten wel steeds alert erop zijn dat deze houding ook blijft. Aan de andere kant is er natuurlijk niets mis met een wantrouwende opstelling tegenover hardleerse overtreders. Dit vraagt om een flexibele instelling en aanpak van onze inspecteurs.’

Bij het verbeteren van het nalevingsgedrag past de VROM-Inspectie maatwerk toe op basis van risicoanalyses. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijven die ‘niet weten’, ‘niet kunnen’ en ‘niet willen’. Blenkers: ‘Wij richten ons vooral op de groep van de “niet willers” ofwel de notoire overtreders. Die pakken wij stevig aan. Ondernemingen beseffen steeds beter het belang van het naleven van regels. Vroeger beschouwden vooral kleinere bedrijven het verkrijgen van een vergunning als een vrijbrief om hun gang te gaan. Die houding zie je een stuk minder.’

Mooie combinatie

Onlangs werd bekend dat de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat per 1 januari 2012 gaan fuseren. Zij vallen sinds kort beide onder het nieuwe ministerie van Infrastructuur en Milieu. Blenkers noemt het niet de meest logische fusie. 'Wij hebben bijvoorbeeld meer gemeen met de directie *Major hazard control* van de Arbeidsinspectie en het Staatstoezicht op de Mijnen.' Blenkers ziet wel de nodige aanknopingspunten. 'Op terreinen waar de inspecties allebei taken hebben, kunnen wij een mooie combinatie vormen. Zoals bij het toezicht op ProRail en scheepsafvalstoffen in zeehavens.'

Blenkers heeft zelf een actieve rol gespeeld bij de ervaringsdagen die eerder dit jaar inspectiebreed zijn georganiseerd. Volgens hem levert contact met inspecteurs van andere inspectiediensten veel op. 'Ook als iemand werkt op een terrein dat erg ver van je af staat. De deskundigheid van een inspecteur wordt voor meer dan 50 procent bepaald door zijn handhavingsattitude en voor de rest door de expertise op het eigen vakgebied. Wat die attitude betreft kun je heel veel van elkaar leren.'

Kwaliteitsverlies

Tot slot moet Joop Blenkers nog iets van het hart. Hij maakt zich zorgen over de plannen van het kabinet voor de rijksinspecties. Blenkers heeft moeite met de gedachte die hierachter steekt. 'De rijksinspecties hebben in samenwerking met provincies en gemeenten veel bereikt met de lijn van Vernieuwing Toezicht. Veel meer dan de politiek denkt. De inspectiedruk is fors verminderd. Het gros van de goed presterende bedrijven heeft al lang geen last meer van een teveel aan inspecties.'

Door de bezuinigingen dreigt het gevaar van kwaliteitsverlies, voegt Blenkers eraan toe. 'De rijksinspecties kunnen nauwelijks nieuwe medewerkers aannemen. Je kunt dus amper meer mensen aantrekken met ervaring in het bedrijfsleven. Dat moet je proberen te compenseren door veel extra tijd te steken in opleidingen voor het bestaande personeel. Ook kwantitatief lopen wij het risico om door de bodem te zakken. Wij zitten hier nu dicht tegenaan.'

Dr. Joop Blenkers (58) is in zijn lange inspectiecarrière actief geweest in vrijwel alle regio's van het land. Behalve in het Noorden. 'Maar ik heb wel vier jaar bij de Rijksuniversiteit in Groningen gewerkt, waar ik ben gepromoveerd in de organometaalchemie.' Daarna werkte Blenkers zes jaar bij DSM in Geleen, alvorens hij de overstap maakte naar het Rijk. Hij werd plaatsvervangend regionaal inspecteur bij de Inspectie Milieuhygiëne, een voorloper van de VROM-Inspectie. Blenkers vindt het werken bij de overheid bijzonder boeiend. 'Het is mooi werk ten dienste van de maatschappij, om het in verheven termen uit te drukken.' Blenkers was tussentijds drie jaar actief bij de Voedsel en Waren Autoriteit ('ik heb er een geweldige tijd gehad'), voordat hij in 2004 terugkeerde naar de VROM-Inspectie. Hij is tegenwoordig directeur-inspecteur bij de VROM-Inspectie regio Zuid-West (Zeeland en Zuid-Holland) en waarnemend directeur in de regio Zuid (Limburg en Noord-Brabant). Vanwege de vermindering van het aantal regio's bij de VROM-Inspectie zwaait Blenkers vanaf 1 januari 2011 de scepter over de nieuwe regio Zuid (Limburg, Noord-Brabant en Zeeland). Hij wordt ook landelijk verantwoordelijk voor de directie Risicobedrijven.